

Raadsvragen

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de fractie Senioren Actief Den Helder en Omstreken en Behoorlijk Bestuur voor Den Helder en Julianadorp betreffende Schriftelijke vragen over aanslagen afvalstoffenheffing

Aan de leden van de Gemeenteraad

Op 25 februari 2021 heeft de fractie Senioren Actief Den Helder en Omstreken en Behoorlijk Bestuur voor Den Helder en Julianadorp onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld over aanslagen afvalstoffenheffing.:

Wij hebben een telefoongesprek met een inwoner van onze gemeente gehad. Dit gesprek ging over de afvalstoffenheffing. Deze inwoner vertelde dat in 2020 de aanslag voor twee personen € 427,00 was. Echter zijn echtgenote overleed in juni van dat jaar. Nu is het gebruikelijk dat dan ook de AOW stopt van de overleden persoon. Meneer belde Cocensus en dacht dat dan ook de belastingplicht voor de overleden persoon stopte. Niets is minder waar: Cocensus vertelde dat in sommige gemeenten dit gebeurt, zoals in Beverwijk, Heemskerk en Uitgeest, maar dat Den Helder deze constructie niet heeft.

De fracties van Senioren Actief Den Helder en omstreken en Behoorlijk Bestuur van Den Helder & Julianadorp hebben naar aanleiding hiervan de volgende vragen:
(het antwoord vindt u onder de vraag).

1. Kunt u - constaterende dat wij als gemeente deze regeling niet hanteren- uitleggen waarom dit niet gebeurt?

Ja. De reden hiervoor is dat de meeste gemeenten en belastinguitvoeringsorganen bij het maken van belastingverordeningen de modelverordeningen zoals die door de VNG worden voorgeschreven hanteren. Ook Den Helder volgt sinds jaar en dag de modelverordeningen van de VNG nog voordat er bij Cocensus werd aangesloten.

De modelverordening afvalstoffenheffing van de VNG voorziet in de behoefte van gemeenten om aan het begin van het jaar aanslagen afvalstoffenheffing op te kunnen leggen.

De afvalstoffenheffing is in principe een tijdvak heffing, waarbij de essentie is dat de belastingschuld aangroeit in de loop van het jaar. De consequentie daarvan is dat de belastingschuld eigenlijk pas op 31 december aan het eind van het jaar vast staat en dus pas vanaf dat moment ook een aanslag kan worden opgelegd.

Aangezien de gemeenten hun taak op het gebied van afvalstoffeninzameling het gehele jaar uitoefenen en dus ook door de loop van het jaar daarvoor werkzaamheden verrichten en kosten maken, is het bij de meeste gemeenten gewenst dat daar tegenover al in de loop van het jaar inkomsten staan.

Om dit alsnog te kunnen realiseren is daarom in belasting verordeningen vaak een fictie gecreëerd, waarbij de belastingschuld geacht wordt op 1 januari te ontstaan en daarmee ook de belastingplicht. Door de bepaling dat de heffing verschuldigd is op 1 januari, wordt de gehele belastingschuld over het jaar geacht te ontstaan op 1 januari en vervolgens is het mogelijk om aan het begin van het jaar die schuld te formaliseren door het opleggen van een aanslag.

Door het in de tijd naar voren halen van de ontvangst van de belastingen wordt het financiële belang van de gemeente gediend. Keerzijde daarvan is dat mutaties in de grootte van huishoudens die in de loop van het jaar ontstaan pas effect hebben op het volgende jaar.

2. Bent u het met ons eens dat juist bepaalde groepen van wie de uitkeringen niet mee geïndexeerd worden en dus al jaren op de nullijn staan van deze regeling (die wel in andere gemeenten bestaat) geen gebruik kunnen maken?

Ja dat zijn wij met u eens. Het nadelige effect geldt echter niet alleen voor de door u vermelde groep belastingplichtigen maar voor alle belastingplichtigen.

Zoals eerder geschetst gebruiken de meeste gemeenten het model van de VNG. Van de 14 gemeenten aangesloten bij de gemeenschappelijke regeling Cocensus zijn er 11 die dit op dezelfde wijze als Den Helder doen. De huidige verordening van de gemeente Den Helder voorziet in de behoefte van de gemeente om aan het begin van het jaar aanslagen afvalstoffenheffing op te kunnen leggen. Een wens om meer rekening te houden met allerlei mutaties in de loop van het belastingtijdvak kan alleen worden opgevangen in een nieuwe verordening. Dat betekent echter dat pas na afloop van het belastingjaar een aanslag kan worden opgelegd en er dus een aanzienlijke vertraging bij de ontvangst van de belastinggelden optreedt.

3. Is het college op de hoogte van een kwijtscheldingsregeling in andere gemeenten?

In de gemeenten die niet het model van de VNG hanteren is er geen sprake van kwijtschelding maar geldt een mogelijkheid tot vermindering.

Huishoudens met een inkomen en vermogen onder een bepaalde norm hebben recht op kwijtschelding afvalstoffenheffing afhankelijk van wat daarover in de Kwijtscheldingsverordening 2015 is bepaald.

Van kwijtschelding, zoals in de vragen verwoord, is bij deze gemeenten daarom geen sprake, aangezien het verlenen van kwijtschelding niet gekoppeld is aan de hoogte van het tarief maar aan de hoogte van het inkomen en de betalingsmogelijkheden van een belastingplichtige.

In genoemde gemeenten geldt een mogelijkheid tot vermindering. Bij vermindering wordt een belastingaanslag gedeeltelijk verminderd of totaal verminderd (de aanslag wordt dan op 0 gezet).

4. Bent u bereid deze regeling via Cocensus ook voor onze gemeente te gaan hanteren?

Het is aan uw raad om te bepalen of er in de Afvalstoffenheffingsverordening voor 2022 een mogelijkheid wordt opgenomen om (alleen bij) wijzigingen van een meer- naar een éénpersoonshuishouden wél een ontheffing en teruggaaf van de afvalstoffenheffing te verlenen. Hierbij moet echter wel het volgende gerealiseerd worden.

- a. De uitvoering van de afvalstoffenheffing wordt duurder.
- b. Aanslagen kunnen wel worden verminderd in het geval van een wijziging van een meer- naar een éénpersoonshuishouden, maar kunnen niet worden verhoogd in het geval van een wijziging van een één- naar een meerpersoonshuishouden. Dit betekent dat de gemeente zal moeten rekenen op een terugval in opbrengsten in de begroting.
- c. Deze werkwijze kan alleen generiek worden uitgevoerd, waarbij geen onderscheid kan worden gemaakt in de reden van wijziging van een meer- naar een éénpersoonshuishouden. Het is zowel technisch als juridisch in het kader van het gelijkheidsbeginsel niet mogelijk alleen wijzigingen in verband met overlijden te verwerken maar dit ook dan te doen bij wijziging van meerpersoonshuishouden naar éénpersoonshuishouden als gevolg van verhuizingen. Tevens is het niet mogelijk om dit alleen voor bepaalde groepen in te voeren (zoals bijv. alleen voor gepensioneerden of uitkeringsgerechtigden).

Wij gaan er van uit dat wij u voldoende hebben geïnformeerd.

Den Helder, 31 maart 2021

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

R. M. (Robert) Reus
secretaris

